

[Statsministeren]

på fordelene ved en europæisk økonomisk og monetær union. Det gør hr. Gade ikke. Det er hans store og alvorlige fejl. Vi andre tror på Europas og ikke mindst Danmarks store fordele ved, at vi får dette udvidede økonomiske og monetære samarbejde. Det er jo ikke mindst mindre lande, som derved kan opnå nogle fordele for deres erhvervsliv og for deres arbejdspladser.

Gade (SF):

Det var jo klarhed, jeg efterlyste, og jeg forstod på statsministeren, at det i begyndelsen af anden fase ikke er accepteret som en selvfølge, at der bliver en centralbank. Man skal lytte til hvert eneste ord, statsministeren siger, og jeg lægger altså vægt på ordene »ikke som en selvfølge«. Det er jo ikke det klareste dementi af, at det er en centralbank, der kan komme på tale efter den 1. januar 1994, jeg har hørt.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det hedder i konklusionerne, at der i begyndelsen af anden fase bliver tale om at indføre de instrumenter og procedurer, der er nødvendige for, at der i fremtiden kan føres en fælles pengepolitik.

Det indebærer ikke, at det er en selvfølge, at der allerede på dette tidspunkt vil være en europæisk centralbank i fuld funktion. Det beklager jeg meget, for det så jeg gerne. Jeg er tilhænger af, at det sker så hurtigt som muligt, for det er i Danmarks interesse. Men vi må jo altså også vurdere mulighederne på en realistisk måde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 155**2) Til økonomiministeren af:****Gade (SF):**

»Hvilke overvejelser gør regeringen sig, når en så fremtrædende økonom som nationalbankdirektøren giver udtryk for, at den gevinst, man kan få ved at lave en økonomisk og monetær union i EF, er begrænset, samt at det umiddelbart især drejer sig om besparelse af vekselomkostninger, der er af mindre væsentlig betydning?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til interview i Børsens Nyhedsmagasin fra den 2. november 1990.

Gade (SF):

Regeringen har i mange måneder fremturet med, at der ville være store økonomiske fordele for Danmark ved at gennemføre en økonomisk og monetær union fuldt ud. Men der har jo ikke været dokumentation på bordet; det har været bløde formuleringer både i rapporter og i udtalelser af økonomiministeren. Derfor synes jeg, det er lidt spændende at høre, hvilke overvejelser regeringen gør sig, når en så fremtrædende økonom som nationalbankdirektøren siger, at den gevinst, man kan opnå ved ud over det indre marked at lave en økonomisk og monetær union, er begrænset.

Økonomiministeren (Niels Helveg Petersen):

Sparede vekselomkostninger er kun en begrænset del af de økonomiske fordele ved en økonomisk og monetær union, og jeg vil her henvise til Økonomiministeriets rapport fra november sidste år.

Her nævnes bl.a. gevinsten ved, at renteforskellen i forhold til Tyskland forsvinder. Det vil isoleret set indebære et rentefald i Danmark på 2-3 point, og det vil betyde en væsentlig omkostningslettelse for danske erhverv.

Alene industrien ville ved et fald i renten på 3 pct. få en nettobesparelse på 2½ mia. kr. om året, og hertil kommer, at et rentefald – hvad spørgeren jo udmærket godt ved – vil lette situationen på boligmarkedet.

En væsentlig fordel er desuden, at erhvervslivet får en større sikkerhed ved handel og investeringer. I virkeligheden er det måske her, de allerstørste fordele ligger – og ikke mindst for små og mellemstore virksomheder, som jo ikke selv har den ekspertise med hensyn til internationale valutaforhold, som store virksomheder kan have.

Kommissionens vurdering er, at besparelsen i vekselomkostninger vil svare til 0,4 pct. af bruttonationalproduktet for EF som helhed. Hvis vi omsætter det til danske forhold, får vi en besparelse på ca. 3 mia. kr. Besparelsen er imidlertid størst for de små lande, og Danmark skulle derfor kunne få en relativt større gevinst.